

Primele titluri din colecția

CĂRTILE DE AUR ALE COPILĂRIEI

Respect pentru amenajări și cărți

1	<i>Micul Print</i> Antoine de Saint-Exupéry	(7+)
2	<i>Matilda</i> Roald Dahl	(8+)
3	<i>Insula Delfinilor Albaștri</i> Scott O'Dell	(10+)
4	<i>Emil și detectivii</i> Erich Kästner	(8+)
5	<i>Tabăra</i> Louis Sachar	(12+)
6	<i>Jim Năsturel și Lukas, mecanicul de locomotivă</i> Michael Ende	(10+)
7	<i>Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia</i> Selma Lagerlöf	(7+)
8	<i>Vama fantomă</i> Norton Juster	(12+)
9	<i>Toporișca</i> Gary Paulsen	(12+)
10	<i>Pulbere de stele</i> Neil Gaiman	(12+)

SELMA LAGERLÖF

MINUNATA CĂLĂTORIE A LUI NILS HOLGERSSON PRIN SUEDIA

Ediție prescurtată
de TAGE KATHERINE AURELL
și revizuită de REBECCA ALSBERG

Traducere din suedeză și note
de ANDREEA CALEMAN

Ilustrații
de THOMAS DOCHERTY

ARTHUR

CUPRINS

I. Năzdrăvanul	5
II. Akka din Kebnekaise	20
III. Marele dans al cocorilor de pe Kullaberg	30
IV. Dunfin	39
V. Orașul blestemat	61
VI. Vulpoiul Smirre și dulăul	75
VII. Corbul Bataki și vulturul Gorgo	89
VIII. Laponia	107
IX. Drumul spre miazăzi	125
X. Întoarcerea acasă	136

Selma Ottiliana Lovisa Lagerlöf (1858 – 1940) a fost o scriitoare suedeză care a devenit un clasic al literaturii pentru copii. A fost prima femeie care a primit Premiul Nobel pentru Literatură (1909) și prima femeie membră a Academiei Suedeze (1914).

S-a născut și a crescut în ținutul Värmland, care va fi prezent mai târziu în toate cărțile sale. A trăit într-o familie fericită, cu un tată mereu dornic să participe la jocurile copiilor, cu o mamă sensibilă, înțeleagătoare și înțeleaptă și cu o bunică ale cărei cântece și povești micuța Selma nu se mai sătura să le asculte. La trei ani, Selma s-a îmbolnăvit grav și în urma bolii a rămas cu un picior paralizat. Din acest motiv, nu a mers la școala publică, ci a primit lecții particulare. Micuța Selma ctea foarte mult, de la poveștile din *O mie și una de nopți* la cărțile lui Hans Christian Andersen și ale lui Walter Scott.

Autoarea a scris atât pentru copii, cât și pentru adulți, dar carteaua care a consacrat-o a fost *Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia* (1906 – 1907).

Thomas Docherty s-a născut în Noua Zeelandă, iar acum locuiește în Marea Britanie, împreună cu soția sa Helen și cu cele două fetițe ale lor.

În copilărie ctea și pronunța cu dificultate cuvintele, prin urmare nu și-a imaginat niciodată c-ar putea deveni autor sau ilustrator de cărți. A fost întotdeauna pasionat de desen și și-a început cariera de ilustrator ținând un jurnal de călătorie în imagini. După absolvirea studiilor universitare, a scris și a ilustrat prima sa carte, *Pip and the Lost Dream*, iar în 2009 cartea sa *Little Boat* a fost nominalizată pentru Medalia Kate Greenaway.

I

Năzdrăvanul

A fost odată un băiat. De mare ispravă nu era năzdrăvanul – cel mai mult pe lume îi plăcea să doarmă, să mănânce și să se țină de șotii.

Într-o duminică dimineață, părinții băiatului se pregăteau să meargă la biserică. „Ce bine! O să pot trage cu pușca tatei fără să mă ia nimeni la rost“, își zise în sinea lui.

Însă tatăl parcă îi ghici gândurile:

— Dacă nu vrei să mergi cu noi la biserică, să faci bine să citești predica singur acasă! zise el.

Mama îi aduse de îndată ceaslovul și îl deschise la predica zilei.

— Paisprezece pagini și jumătate, spuse ea. Tata o să te-asculte la fiecare pagină, aşa că dă-i bătaie dacă vrei să apuci să buchisești tot până ne întoarcem!

În sfârșit, plecară spre biserică. Aerul era proaspăt și mugurii se ițiseră pe crengi. Apele troienelor topite umpleau șanțurile, iar pe marginea lor înflorise deja păpădia. Mama și tata să ar fi dus bucuroși

și mulțumiți la slujbă în dimineața aceea frumoasă dacă n-ar fi avut grija băiatului. Era leneș și prostănac, n-avea chef să învețe nimic la școală, ba mai mult, era nemilos cu animalele și dușmănos cu oamenii.

— De i-ar îmblânzi Domnul firea! oftă mama deznađăduită. Altfel praful se alege și de el, și de noi!

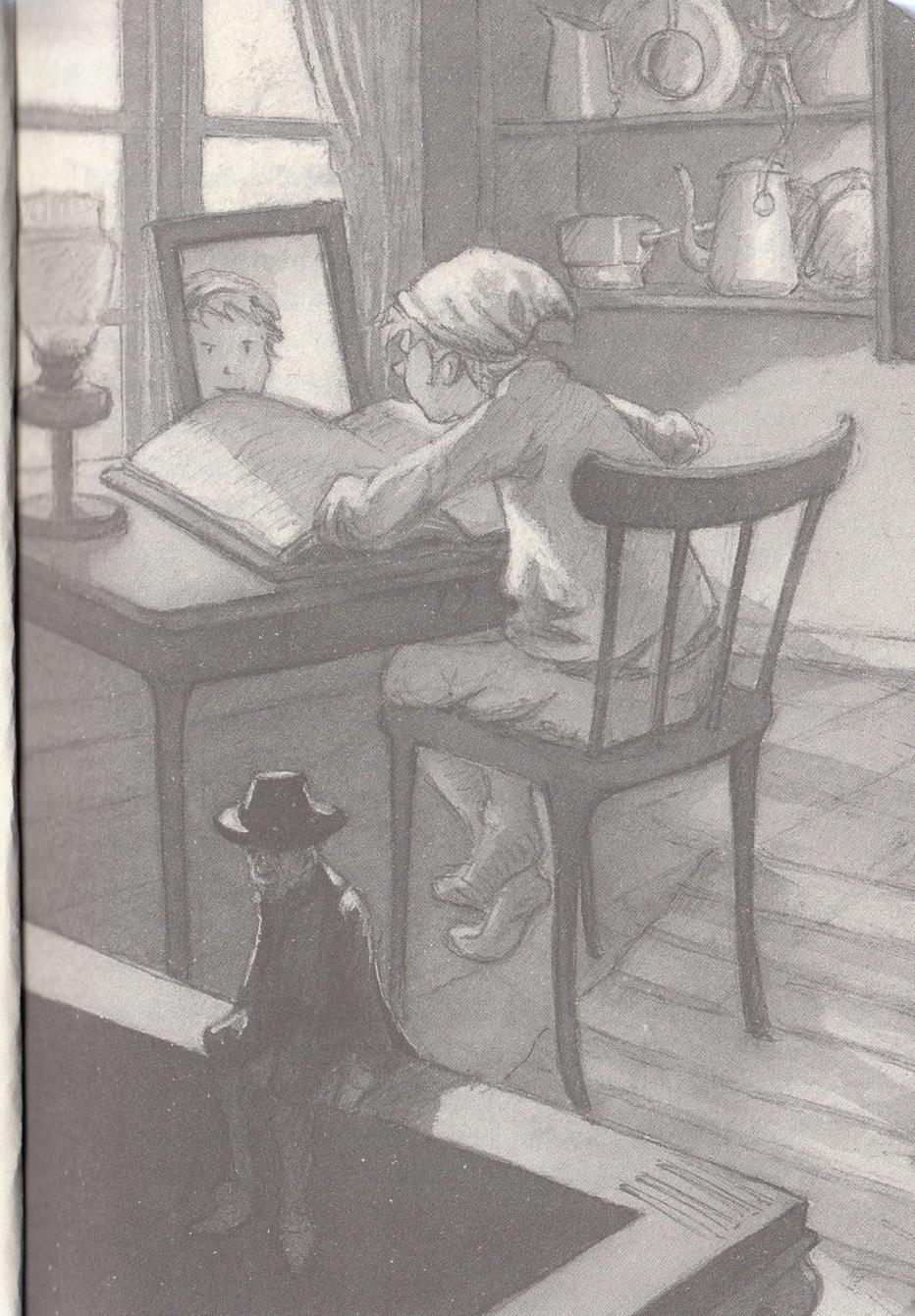
Rămas singur, băiatul își spuse că ar fi bine să fie ascultător de data aceasta și se puse pe citit. Începu să turuie cu voce tare, dar, cum îndruga el acolo, îl apucă toropeala și nu se mai putu ține să nu atipească.

Deodată, un zgomot ușor îl trezi. Chiar în fața lui, sprijinită de fereastră, era așezată o oglinjoară și, în ea, văzu că lacătul de la cufărul vechi și frumos al mamei era spart. Pe marginea cufărului sedea un pitic și se uita curios nevoie mare la podoabele din sippet.

Băiatul fu tare uimit de aşa arătare, dar nicidcum înfricoșat, doar era atât de mititel! Ce-ar fi să râdă nițel de pitic? Apucă plasa de prin fluturi și haț, îl prinse. Biata făptură, trezindu-se trântită în plasă, începu să-l roage stăruitor pe strengar să-i dea drumul:

— Numai noroc v-am adus ani de-a rândul, zise piticul. De-mi dai drumul, o lingură de argint și-un ban de aur primești în dar!

Băiatul se înduplecă atunci, dar, când să se cătere piticul afară din plasă, poznașului îi dădu prin cap că ar putea să-i ceară lucruri mai de preț. Odată scutură

plasa și-l aruncă pe moșneguț înapoi înăuntru. Însă, cât ai clipe, băiatul se pomeni cu o palmă aşa de strănică, de simți că-i crapă capul și căzu fără simțire la pământ.

Când își veni în fire, băiatul era din nou singur în odaie. Cufărul avea lacătul pus, plasa de prinț fluturi era la locul ei în cui, însă obrazul tare îi mai ardea. Așadar nu vis fusese ce pătise el. „Mai bine termin de buchisit predica aia“, își zise el și se îndreptă spre masă.

Dar cum se făcea că, dintr-o dată, era nevoie să facă atât de mulți pași?

Era ca și cum odaia se mărise. Fu silit să se cătere ca să poată ajunge sus în jilț și să se cocoate pe un braț ca să poată vedea peste tăblia mesei. Iar ca să poată citi, năzdrăvanul trebui să se suie pe carte!

Buchisi el vreo două rânduri, apoi ridică privirea și zări oglinoara de pe pervazul ferestrei.

— Ia te uită, încă un pitic! strigă el, căci în luciul oglinziei văzuse limpede un prichindel cu nădrași și scufie. Si e îmbrăcat ca mine! mai zise el, bătând uimit din palme.

Prichindelul din oglindă bătu și el din palme în același timp. Atunci băiatul începu să se ciupească, să se tragă de păr – piticul din oglindă făcu întocmai. Ștrengarul dădu roată oglinziei să vadă dacă e cineva ascuns acolo. Nici urmă de pitic! Abia atunci

îl apucă o spaimă grozavă, căci pricelu că piticul îl fermecase, iar prichindelul din oglindă era chiar el.

„Dacă aștept puțin, mă fac om la loc, cu siguranță!“ își zise și închise ochii.

Dar vai, tot de-o șchioapă era când îi deschise iar!

— Trebuie să-l îmbunez pe pitic! strigă el dezna-dăjduit și începu să caute după dulap și pe sub sofa, dar nici urmă de pitic.

Îl podidi plânsul și făgădui să nu se mai țină de șotii niciodată, să nu mai fie răutăcios, să nu mai adoarmă cu cartea în față. Numai de l-ar face din nou om și o să fie un băiețel ascultător, vrednic și bun cu toată lumea.

Însă toate făgăduielile fură în zadar.

Să fie oare în grajd piticul? Ușa casei era între-deschisă, aşa că se strecură afară. În tindă găsi o pereche de saboți de lemn mititei. Piticul se gândise, vezi bine, că tăărășenia asta o să dureze ceva, de vreme ce-i vrăjise și saboții.

Când ieși în grădină, un stol de vrăbii dădu cu ochii de el și începu să ciripească:

— Cip-cirip! Ia uite-l pe Nils gâscarul! Ia uite-l pe Nils Degețel! Nils Holgersson Degețel!

Se iscă apoi o zarvă nemaipomenită.

— Cucuriguuuuuu! cântă cocoșul. Așa-i trebuie, să mai vină acum să mă tragă de creastă dacă-i dă mâna!

— Cot-cot-cot-cotcodac! cotcodăciră și găinile.
Aşa-i trebuie, aşa-i trebuie!

Uluit, băiatul rămase țintuit locului și ascultă.

— O fi din cauză că sunt pitic, de înțeleg graiul orătăniilor? murmură el gânditor.

Azvârli o piatră înspre păsări și țipă:

— Ia mai țineți-vă clonțul, urâcioaselor!

Însă păsările nu se mai temea de el defel și nu se potoliră până nu-l văzură pe motan venind tiptil.

— Pisicuță, pis, pis, pis, ia spune-mi tu, unde se ascunde piticul? întrebă băiatul.

Motanul zise bland și binevoitor:

— De știut, știu prea bine unde sălășluiește piticul!

Însă, cu o sclipire tăioasă, adăugă:

— Dar de ce aș vrea să te-ajut, după ce m-ai tras de coadă de atâtea ori?

Scos din sărite, băiatul uită cât de mic era acum.

— Ia poftește, jupâne, să te mai trag o dată! se rătoi el și se repezi la motan.

Cât ai clipi, motanul se năpusti și el spre băiat, îl trânti la pământ și își propti ghearele în pieptul lui. Cu gura căscată cât era de mare, șuiera și scuipa, iar ochii îi scânteau ca jăraticul. Băiatul fu încredințat că i-a sunat ceasul și începu să strige după ajutor. Dar nu era nici țipenie de om prin preajmă. În cele din urmă, motanul îi dădu drumul.

— Aşa! Acum sper c-ai priceput cine-i ăl mai mare și mai tare! zise el și, preschimbându-se pe dată în măță blândă și ascultătoare de mai înainte, se îndepărta.

În grajd se iscăse așa o hărmălaie, mugete și tropăit de copite, de ziceai că sunt pe puțin treizeci de vaci.

— Muuu! mugi Rozica atunci când intră băiatul. Ce bine că mai e dreptate pe lume!

Nils încercă să întrebe din nou de pitic.

— Ia fă-te-ncoace, să vezi cum joci pe coarnele mele! zise Steluța.

— Hai și aici, să-ți iezi răsplata pentru viespea pe care mi-ai vârât-o în ureche! strigă și Lilica.

— Poftește și pe la mine, că ți-am rămas datoare pentru toate dățile în care ai tras scăunelul de sub biata maică-ta când ne mulgea! Si pentru piedicile pe care i le-ai pus când ieșea cu ciubărul plin cu lapte și pentru toate lacrimile pe care le-a vărsat sărmâna din cauza ta! zbieră din nou Rozica.

Fiind cea mai bătrână vacă din grajd, Rozica avusese mult de-a face cu poznașul și era foc și pară.

Băiatul încercă să îngăime că îi părea tare rău de toate näzbâtiile și că avea să fie cuviincios de acum înainte, numai să-i spună unde-l găsește pe pitic. Însă văcuțele dădură din cap și încercă să-l împungă cu coarnele. Pricepu că era mai bine să-și ia tălpășița.

Ieși abătut afară. Era limpede că nu avea să găsească în ograda lor pe nimeni care să-l ajute să dea de pitic. De altminteri, și de l-ar fi găsit, nu prea știa la ce i-ar folosi.

Se cățără pe zidul lat de piatră ce încurgă gospodăria și se aşeză să cugete. Ce-o să se aleagă de el dacă nu-și mai recapătă înfățișarea de om? Ce-or să zică mama și tata când se întorc de la biserică? Tot satul o să se minuneze de aşa arătare.

Era tare deznađăjduit flăcăul nostru. Nu mai era om ca toți oamenii, ci o stârpitură. Nu mai putea să se joace laolaltă cu alții băieți, să moștenească gospodăria părinților și, de bună seamă, nicio fată nu o să vrea să se mărite cu el.

Se uită spre casa părintească. Altora le părea, poate, mică și sărăcăcioasă, dar pentru el era acum mult prea mare – o gaură în podeaua grajdului ar fi fost mai potrivită. Nu mai avea nicio bucurie pe lume.

Era o vreme neasemuită de frumoasă, nicicând nu-i fusese dat să vadă un cer mai azuriu! Soseau păsările călătoare. Zburaseră peste Marea Baltică și se îndrepătau spre miazañoapte. Erau, fără îndoială, de multe neamuri, dar Nils nu recunoscu decât găștele sălbatrice care zburau pe două șiruri lungi, împreunate la un capăt. Le auzi strigând acolo, în înaltul cerului:

— Spre munte! Spre munte zburăm!

Văzându-și în ogradă suratele domestice, găștele sălbatrice se lăsă aproape de pământ și începură să le îndemne:

— Haideți cu noi! Haideți! Spre munte, spre munte!
Însă găștele din ogradă răspunseră cuminti:

— Ne e bine aici, ne e bine aici!

Era, aşadar, o zi nespusă de frumoasă, cu un văzduh atât de limpede, că trebuie să fi fost o adevărată plăcere pentru păsări să zboare. Cu fiecare stol de găște sălbatrice ce trecea, suratele de curte erau parcă și mai tulburate și fălfăiau din aripi de parcă ar fi vrut să se avânte și ele în zbor.

— Nu fiți nesăbuite! zise mama gâscă cea bătrână. Zburătoarele astea știu prea bine cum e să înduri foamea și frigul!

Chemarea găștelor sălbatrice îi trezi însă un dor de ducă de nestăpânit unui gâscan mai tinerel. Un alt cârd trecu pe deasupra lui și-l îmbie:

— Hai cu noi! Hai cu noi!

Atunci gâscanul strigă:

— Vin și eu! Vin și eu!

Își desfăcu aripile și încercă să se ridice, dar, cum nu era obișnuit să zboare, căzu grămadă la pământ. Găștele sălbatrice se întoarseră din drum și bătură mai domol din aripi, să vadă dacă gâscanul se învrednicește să se înalțe până la ele.